

POROZUMIENIE STALOWOWOLSKIE. PRZEMYSŁ WSPIERA NAUKĘ I BUDUJE ZAPLECZE

W auli Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Politechniki Rzeszowskiej w Stalowej Woli przedstawiciele uczelni, samorządu województwa podkarpackiego oraz Huty Stalowa Wola SA, samorządów miasta i powiatu stalowowolskiego podpisali Porozumienie Stalowowolskie.

Istotą ustaleń zawartych w podpisanym w poniedziałek 15 kwietnia dokumencie jest wsparcie dla procesu zapewnienia długookresowych warunków do stabilnego rozwoju stalowowolskiego obszaru gospodarczego, w tym HSW SA oraz wszystkich firm i przedsiębiorstw zlokalizowanych w rejonie Stalowej Woli, Tarnobrzega, Mielca, Nowej Dęby, Niska, Gorzyc i Leżajska. Celem tej inicjatywy, której autorstwo przypisywane jest władzom samorządowym Podkarpacia, jest „stworzenie jak najlepszych warunków dla stabilnego rozwoju społecznego i gospodarczego miast i regionów z obszaru historycznego Centralnego Okręgu Przemysłowego”. Strony porozumienia zadeklarowały podjęcie wysiłków na rzecz dynamicznego rozwoju kształcenia kadr technicznych Politechniki Rzeszowskiej w Stalowej Woli poprzez działania wspierające wyższe szkolnictwo techniczne, w tym rozbudowę bazy naukowo-badawczej Politechniki.

Jedną z form współpracy jest współdziałanie na rzecz rozbudowy bazy dydaktycznej, infrastruktury naukowo-badawczej, teleinformatycznej oraz laboratoryjnej bazy naukowo-badawczej Politechniki Rzeszowskiej w Stalowej Woli z dostępnych źródeł finansowania, w tym ze środków własnych oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ważnym krokiem w tym kierunku stało się pozyskanie przez Politechnikę Rzeszowską dużego biurowca, położonego o kilkadziesiąt metrów od obecnej siedziby PRz. W czasach największego rozkwitu i najbardziej intensywnego rozwoju Kombinat Przemysłowego HSW był on siedzibą służb inwestycyjnych przedsiębiorstwa. Władze uczelni zamierzają wykorzystać pozyskany budynek do poszerzenia własnej bazy dydaktyczno-laboratoryjnej.

Choć oferuje on znaczne ilości możliwego do zagospodarowania miejsca, już dziś wiadomo, że na tym nie skończy się proces rozwoju bazy uczelni. Planuje się już budowę nowego Centralnego Laboratorium Dydaktyczno-Naukowego i Badawczo-Wdrożeniowego dla potrzeb Wydziału Mechaniczno-Technologicznego. Uczelnia zamierza także zaangażować się z proces budowy linii światłowodowych w ramach Polskiej Szerokopasmowej Sieci Naukowej PIONIER. Mają zostać w nią włączone wszystkie szkoły wyższe i przemysłowe ośrodki badawczo-rozwojowe zlokalizowane w regionie. Bez tego skoku technologicznego nierealne jest sprawne funkcjonowanie nie tylko przemysłu 4.0, ośrodków akademickich, centrów badawczych i szkół, ale również stref gospodarczych i takich służb publicznych jak szpitale, straże pożarne, policja, wojsko itp.

Politechnika Rzeszowska obecna jest w stalowowolskim środowisku przemysłowym od ponad 20 lat, kształcąc kadry głównie dla potrzeb HSW. W wyniku przekształceń dokonanych przez uczelnię Wydział Mechaniczno-Technologiczny w Stalowej Woli został siódmym samodzielny wydziałem Politechniki Rzeszowskiej. Swą działalność jako WM-T rozpoczynał w 2017 r. od 146 studentów, kształconych na

potrzeby funkcjonującego w Stalowej Woli i w regionie przemysłu elektromaszynowego, zbrojeniowego, metalurgicznego i motoryzacyjnego. W roku 2018 liczba studentów wzrosła do 238, w 2019 osiągnie, jak się planuje, poziom 400-440 słuchaczy, a w 2021 – nie mniej jak 650-700. Prowadzi WM-T także kształcenie podyplomowe oraz przygotowuje tzw. kształcenie równoległe „od inżyniera do oficera”.

Fot. Jerzy Reszczyński

W planach uczelni jest, wspólnie z partnerami Porozumienia Stalowowolskiego, utworzenie m.in. Regionalnego Stalowowolskiego Centrum Technologii Spajania, Ośrodka Szkolenia Obsług pojazdów Specjalnych i Specjalizowanych, Laboratorium Badań Pojazdów Specjalnych i Specjalizowanych, Laboratorium Badań Materiałów do Zastosowań Specjalnych. W polu zainteresowania Politechniki i HSW SA są m.in. kierunki prac nad takimi rozwiązaniami i inicjatywami jak badania zmiennych obciążeń wieloosiowych, pozorowania warunków klimatycznych i drogowych w laboratoriach badań pojazdów specjalnych i specjalizowanych, tworzenie trenażerów i symulatorów technologii spajania oraz projektowania konstrukcji spawanych, doskonalenie konstrukcji pojazdów specjalnych i specjalizowanych, czy prowadzenia badań materiałów do zastosowań specjalnych z wykorzystaniem m.in. szybkostrzelnej kamery termicznej.

Planuje się także prowadzenie prac w kierunku kreowania otoczenia wirtualnego, w tym – symulatorów dysfunkcji, przygotowywane są – wymagające rozwinięcia w procesach badawczych i laboratoryjnych – technologii wsparcia nowoczesnej metalurgii m.in. poprzez wirtualne symulowania i projektowanie oraz wykorzystanie technologii druku 3D w wytwarzaniu form i rdzeni z mas piaszkowych, wykonywania form bez użycia modelu, a także usprawnianie procesów wytwórczych poprzez wykorzystywanie na szerszą skalę robotów i autonomicznych, współpracujących z człowiekiem robotów.

Czytaj też: [Prezes HSW: Automatyzacja przyszłości artylerii i nowoczesnego pola walki \[Defence24](#)

Zawarcie porozumienia, wraz z nakreśleniem kierunków działania stron, które go zawarły, jest jednoznacznie postrzegane jako nawiązanie do idei Centralnego Okręgu Przemysłowego, który w tej części Polski stworzył silne zagłębienie przemysłu zbrojeniowego. Część fabryk COP, jak obecną HSW, stworzono od podstaw, część – drogą rozwoju i głębokiej modernizacji wcześniej istniejących przedsiębiorstw, których profil produkcji mógł służyć wzmocnieniu obronności państwa. Większość należących do COP ośrodków przemysłowych nadal funkcjonuje i odgrywa ważną rolę w systemie bezpieczeństwa państwa.

Zakłady pracujące na rzecz obronności funkcjonują m.in. w Nowej Dębie, Dębicy, Mielcu, Rzeszowie, Tarnowie, Skarżysku Kamiennej, Kraśniku. W samej Stalowej Woli, oprócz Huty Stalowa Wola SA, która już jest centrum produkcji artyleryjskiej na potrzeby Sił Zbrojnych RP oraz staje się wiodącym ośrodkiem z dziedziny technologii spawalniczych na potrzeby przemysłu zbrojeniowego, działa także producent stali pancernych Huta Stali Jakościowych oraz spółka MISTA, specjalizująca się m.in. w produkcji lekkich kołowych transporterów opancerzonych „Oncilla”.

Na rzecz obronności działają także inne instytucje skupione w tej części regionu, takie jak Ośrodek Badań Dynamicznych WITU z poligonami w Stalowej Woli i w Lipie, Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych Dęba, w sąsiedztwie zlokalizowane są Wojskowa Komenda Uzuppełnień oraz garnizony wojskowe w Nisku i Sandomierzu. Stalową Wolę wybrano zatem nieprzypadkowo.

Porozumienie Stalowowolskie, korespondujące z założeniami nowej strategii rozwoju regionalnego, nakłada na samorządy, głównie wojewódzkie, obowiązek m.in. wspierania rozwoju nauki i współpracy jej z gospodarką. Studenci Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Politechniki Rzeszowskiej, już mający tutaj doskonałe warunki do nauki i badań, będą mieć jeszcze lepsze możliwości rozwoju, a przemysł w całym regionie będzie mógł liczyć nie tylko na współpracę o charakterze naukowym, ale również na systematyczne zasilanie kadrą nowoczesnie wykształconych specjalistów reprezentujących branżę, bez których nowoczesny przemysł zbrojeniowy nie może się rozwijać. – *Firmy z terenów dawnego COP potrzebują silnej kadry naukowej* – mówił przy okazji podpisania dokumentu Bartłomiej Zajac, prezes zarządu HSW SA. – *My na starcie będziemy tej kadrze pomagać, na ile tylko będziemy mogli.*

To nie pierwsze zbliżenie się polskiej zbrojeniówki do środowiska naukowego. Pod koniec kwietnia 2017 r., w obecności ówczesnego wiceministra ON Bartosza Kownackiego, w Hucie Stalowa Wola SA nastąpiło podpisanie umów o współpracy pomiędzy Polską Grupą Zbrojeniowa i uczelniami wyższymi. Stronami tego porozumienia zostały: Politechnika Rzeszowska, Politechnika Świętokrzyska, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Przedmiot podpisanych wówczas umów objął przede wszystkim wspólne prowadzenie prac rozwojowych z zakresu technologii militarnych, zwłaszcza – konstrukcji i technologii wykorzystywanych w innowacyjnych produktach przeznaczonych dla Sił Zbrojnych RP.

Jerzy Reszczyński